

EHITAME ISE TERRASSI

Marti Rehema, Puumarket AS tegevjuht

Mina ei ole professionaalne ehitaja ega ole ka ehitust kunagi õppinud. Kuid olen ehitanud koos elukutseliste ehitajatega mõned terrassid ning lisaks saadud kogemustele ka nende mõtted töö käigus “kõrva taha pannud”. Ajendatuna meie soovist kliendilehes kajastada ka asjaarmastajate ehitusalaseid kogemusi, sai kirja pandud lugu just terrassi valmimisest. Miks mitte innustada teid lihtsamaid asju ise tegema. Kui ka ise teha ei soovi, saab aimu ja nõuandeid vajaminevatest töödest ning materjalidest.

Terrassi puhul on tegemist lõppviimistletud eramu või suvila osaga, mis aitab luua tervikut hoone ja teda ümbritseva aiaga. Tundub esialgu keeruline, kuid terrassi ehitamisega peaks hakkama saama iga vähegi saagi ja haamrit käes hoidnud mees.

Mida vaja läheb.

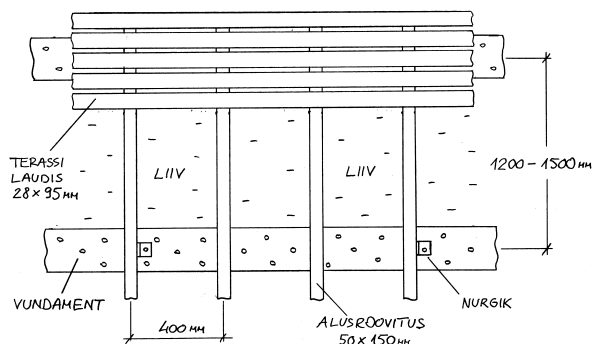
Tööriistadest: haamer, saag, lood, nurgik, mõõdulint ja sõltuvalt vundamendi tüübist valik müüritööriistu.

Kinnitusvahendid.

Materjalist: vundamendi materjal, alusroovitus (hästi sobivad siia immutatud prussid 50x100mm või 50x150mm) ja terrassilaud (immutatud hõõveldatud 28x95mm, 33x95mm, 28x120mm). Vajadusel materjal piirete ehitamiseks (immutatud hõõveldatud 21x95mm, 45x45mm, 45x95mm või 95x95mm).

Alustame vundamendist. Meie kliimavöötmes on soovitav igasugune vundament ehitada siiski maapinna külmumispiirist allapoole – s.t vähemalt ühe meetri sügavusele. Vundamendi ehituseks on mugav kasutada Fibo plokkide (kerged ja korralikult mõõdus). Kuid valikuvõimalusi on tegelikult veel üsna mitu, alates armeeritud betooni valust kuni mingist ajast aianurgas seisvate ja oma otstarvet ootavate vanade vundamendiplokkideni. Samuti saab terrassi edukalt rajada ka vai vundamendile.

Soovitan vundamendi ümbruse pinnasest täielikult tühjaks kaevata ning täita see liivaga, et vältida hilisemat taimede paljunemist terrassi all. Olen proovinud kasutada ka ehituskilet, millesse on lõigatud pilud vee pinnasesse imendumiseks, kuid ka nendest piludest kippusid hiljem taimed läbi kasvama.

Alusroovitus. Siin on levinumaks materjaliks sügavimmutatud prussid mõõtudega 50x100mm või 50x150mm. Kumba eelistada on juba maitse ja terrassi kõrguse küsimus.

Enamlevinud küsimused:

- milline peaks olema vundamendiridade samm alusroovituse all, tagamaks terrassi konstruktsiooni jäikuse?
Vastus: 50x100mm prusside kasutamisel kuni 1000mm ja 50x150mm prusside puhul 1200-1500mm.
- millise sammuga tuleks vundamendi peale paigutada alusroovitus?
Vastus: Kasutades terrassilauda 28x95mm kuni 400mm, kasutades terrassilauda 33x95mm kuni 500mm.

Alusroovitus on soovitatav isoleerida vundamendist hüdroisolatsiooni tõkkega, milleks sobib edukalt näiteks ruberoid ning terrassi pikaajalise tagamiseks tuleks alusroovitus ehitada maapinnast vähemalt 20cm kõrgusele. Samuti soovitan alusroovituse kinnitada vähemalt nurkadest vundamendi külge. Selleks sobivad mitmesugused erinevas mõõdus metallnurgad. Alusroovitus tuleb enne laudise panekut kindlasti ka sirgeks loodida.

Terrassi laudis. Pakutakse erinevat mõõtu hõõveldatud männimaterjali, levinumad - 28x95mm, 28x120mm ja 33x95mm.

Pikaajalise tagamiseks kasutatakse uusimat kroomi- ja arseenivaba keskkonnasõbralikku surveimmutustehnoloogiat TANALITH E. Immutatud puit on vase sisalduse tõttu rohke värvusega, mis aja jooksul päikese käes pruunikas-hallikaks muutub. Värv muutus ei kahanda puidu omadusi.

Tüübilt on enamlevinud terrassi laudis kas **sile** või **rihveldatud**. Mida eelistada? Jällegi maitse küsimus, kuid niiske sile laudis on jala all pisut libedam kui rihveldatud. Teisest küljest kogub rihveldatud laudis oma soontesse pisut rohkem prahti ja paljajalu on mugavam käia jällegi mööda siledat laudist. Nii et jäägu see siiski igati enda otsustada.

Skandinaavias kasutatakse tihti terrassi laudisena ka **lehist**, mis on suure vaigutihedusega ning seetõttu väga ilmastikukindel ega vaja eraldi surveimmutus. Lehis omandab aja jooksul pisut punaka tooni. Uusima materjalina on valikusse tulnud **termotöödeldud** puit. Termiliselt töödeldud puit ei mädane ega hallita ning valikus on šokolaadi pruunid ja meekarva terrassilauad.

Millise vahega laudad kinnitada? Ehitajad kasutavad siin mõõtühikuna tavalist pliiatsit, mille läbimõõt on 6-7 mm ja sellest täiesti piisab. Ei soovitaks laudu külgepidi kokku kinnitada, sest puidule peab välitingimustes jääma ka paisumis- ja kahanemisruum.

Millega kinnitada? Kõige levinum ja ilmastikukindlam viis on kinnitada laudad **kuumtsink peitpeaga naeltega** mõõdus 2,8x75 mm, kuid selleks tööks on olemas ka spetsiaalsed kruvid. Kindlasti tuleb laud kinnitada iga alusroovituse prussi külge. Kuumtsink nael on piisavalt kare, mis ei anna järele ka puidu kuivades. Kindlasti ei tohiks siin kasutada kipsi-, külmtsink- või kollased tsingitud puidukruvisid, sest need on mõeldud kasutamiseks sisetingimustes ega pea välitingimustes tavaliselt üle ühe-kahe hooaja vastu. Samuti kipuvad nad tänu korrosioonile laudise välimust rikkuma.

Mõned soovitused veel.

- Järgates alusroovituse prusse või terrassi laudist, soovitan saetud materjali otsad üle pintseldata **ENSELE** otsapindade konservandiga, mis on üheliitrites purkides ka müügil.
- Kui kasutate siledat terrassi laudist, keerake laudise südamikupool ülespoole. Selline laud püüab vabas olekus veidi kumerduda (aastaringid tahavad sirgeneda).
- Olles lõpetanud terrassi laudise paigaldamise, tooge sama laudis alla ka külgedelt – katate ära vundamendi otsad ning tervikpilt jääb oluliselt nägusam.
- Liikudes terrassiga ümber maja nurga, ärge hakake vundamenti, alusroovitust ja laudist keerama vaid liikuge samas sihis oleva laudisega edasi.
- Planeerides terrassile ka välikaminat, ehitage alusroovitus kamina all topelt tugevam kui muidu.
- Ja lõpuks. Enne töödega alustamist mõelge läbi ka terrassi valgustus, kasulik on juhtmed vundamendi tegemise käigus juba oma õigetele kohtadele vedada, jääb hilisem tüütu ja tülikas töö ära.

Kokkuvõttes ei pretendeeri eelnev kirjutis kindlasti absoluutsele tõe – seda polegi olemas. Siin on toodud ära lihtsalt mõned kogemused ja näpunäited terrassi ehitamiseks.

Nii lihtne see siis ongi.

Jõudu tööle ja pidage meeles, et ise tehtud on ikka hästi tehtud!